

Stappenplan museumworkshop

Eiland-evolutie

Gegevens verzamelen

1. **Inlezen:** lees de beschikbare informatie over het onderwerp.
 - Lees het artikel 'het onderzoek naar bijzondere eilandbewoners'
2. **Determineren:** breng de fossielen op naam.

In de onderste helft van leskist liggen fossielen van:
Een 'eilandwoelmuis', een 'eilandnijlpaard', een 'eilanduil' en een 'eilandolifanten', een 'eilandantilope'.

 - Zoek met behulp van de botten-determinatietabel de juiste namen bij de fossiele botten.
 - Pak de vergelijkingscollectie erbij. Dit zijn fossielen van verwante soorten op het vasteland. Zoek van elke eilandsoort de verwante vastelandsoort en leg ze naast elkaar.
 - Laat het resultaat controleren.
3. **Gegevens ordenen:** zet de verzamelde gegevens op een rij.
 - Zet achter de namen in de fossielentabel een korte beschrijving van de verschillen die je waarneemt tussen eilandsoort en vastelandsoort. Let daarbij niet alleen op grootteverschillen, maar ook op verschillen in vorm, vergroeiingen van botten, etc. *Let op:* voor de eilandantilope is een aparte invultabel.

Verbanden zoeken

4. **Gegevens onderzoeken:** de verzamelde gegevens combineren met andere onderzoeksgegevens.
 - Probeer per eilandsoort een verklaring te geven voor de gevonden verschillen tussen de eilandsoorten en hun familieleden van het vasteland. *Let op:* hoe meer materiaal je hebt, des te uitgebreider de verklaring. Tip: gebruik ook de documentatiemap.
5. **Gegevens beoordelen:** wat kan je concluderen over de verzamelde gegevens?
 - Welke omgevingsfactoren zijn bepalend geweest voor de ontwikkeling van deze eilanddieren?
 - Wat zegt dit over evolutie in het algemeen?